

Rolnummer 5683
Arrest nr. 121/2014 van 19 september 2014

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en inzonderheid betreffende artikel 24, vierde lid, ervan, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brugge.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 24 juni 2013 in zake Renee Nieuwenhuysse tegen de nv « Axa Belgium », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 28 juni 2013, heeft de Arbeidsrechtbank te Brugge een prejudiciële vraag gesteld die bij beschikking van het Hof van 2 juli 2013 als volgt werd geherformuleerd :

« 1° Schendt artikel 24, vierde lid, van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, in de interpretatie dat de vergoeding voor de geregelde hulp van een andere persoon enkel betrekking heeft op de blijvende arbeidsongeschiktheid, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat niet in deze vergoeding is voorzien voor de hulp van een andere persoon tijdens de periode van de tijdelijke arbeidsongeschiktheid ?

2° Schendt de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 dezelfde artikelen door voor de hulp van een andere persoon tijdens de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid niet in een recht op vergoeding te voorzien ? ».

Memories zijn ingediend door :

- de nv « Axa Belgium », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. C. Persyn en Mr. J. Lorré, advocaten bij de balie te Brugge;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Slegers en Mr. C. Vannieuwenhuysen, advocaten bij de balie te Brussel.

De Ministerraad heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 27 mei 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en F. Daoût te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 18 juni 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 18 juni 2014 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

De eisende partij voor de Arbeidsrechtbank te Brugge was arbeidsongeschikt na een arbeidsongeval op 20 februari 2002.

Volgens de door de Rechtbank aangestelde deskundige was er een tijdelijke volledige arbeidsongeschiktheid van 20 februari 2002 tot 22 september 2002 en was er tijdens die periode, gedurende twee weken na een operatie op 6 juni 2002, nood aan geregelde hulp van derden.

De verwerende partij, verzekeringsmaatschappij van de werkgever, doet opmerken dat de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 niet voorziet in een vergoeding voor hulp van derden tijdens de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid.

De verwijzende rechter merkt op dat artikel 24, vierde lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 recht geeft op een bijkomende jaarlijkse vergoeding indien de toestand van de getroffene de geregelde hulp van een derde vergt, maar dat die bepaling doorgaans zo wordt geïnterpreteerd dat zij enkel betrekking heeft op de periode vanaf de consolidatie, dus eerst vanaf de blijvende arbeidsongeschiktheid.

De verwijzende rechter stelt dat de toestand van een slachtoffer tijdens de tijdelijke arbeidsongeschiktheid niet minder hulp van een derde vereist dan tijdens de blijvende arbeidsongeschiktheid en dat de bijstand daarentegen meestal meer nodig is in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid, tijdens welke de arbeidsongeschiktheid meestal volledig is, dan tijdens de periode van blijvende arbeidsongeschiktheid, wanneer de arbeidsongeschiktheid meestal slechts gedeeltelijk is.

De rechter refereert ook aan andere regelingen in de sociale zekerheid die wel voorzien in een vergoeding voor de hulp van derden, zoals bijvoorbeeld in artikel 93, achtste lid, van de bij koninklijk besluit van 14 juli 1994 gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, en in de artikelen 2, § 3, en 6, §§ 3 en 4, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Hij merkt ook op dat in de rechtsleer vraagtekens zijn geplaatst bij de situatie waarbij de verzekeraar er belang bij heeft de consolidatie uit te stellen, terwijl het slachtoffer er belang bij heeft dat de consolidatie zo vroeg mogelijk plaatsvindt.

Bijgevolg beslist de rechter ambtshalve het Hof te ondervragen.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. De Ministerraad schetst eerst de wetsgeschiedenis van de arbeidsongevallenwetgeving.

Hij herinnert eraan dat het oorspronkelijke aansprakelijkheidsstelsel van de wet van 24 december 1903 betreffende de vergoeding van schade voortvloeiende uit ongevallen in de eerste plaats gericht was op de blijvende arbeidsongeschiktheid en dat daaraan later een stelsel is toegevoegd dat betrekking heeft op de tijdelijke arbeidsongeschiktheid.

Volgens de Ministerraad is de vergoeding in het stelsel van de tijdelijke arbeidsongeschiktheid gericht op het toekennen van een vervangingsinkomen voor de verloren uren als gevolg van het arbeidsongeschiktheid en beoogt het stelsel van de blijvende arbeidsongeschiktheid daarentegen een vergoeding voor het « verloren verdienvermogen ».

A.1.2. De Ministerraad zet vervolgens de kenmerken van de beide stelsels uiteen.

De blijvende arbeidsongeschiktheid gaat in op het ogenblik van de consolidatie, dat is het tijdstip waarop de gezondheidstoestand van het slachtoffer vermoedelijk niet meer zal verbeteren. De arbeidsongeschiktheid wordt bepaald door de weerslag van de lichamelijke depreciatie op het economisch potentieel van het slachtoffer. Indien het slachtoffer geregelde hulp van een derde behoeft, kan daarvoor een bijkomende vergoeding worden toegekend.

De tijdelijke arbeidsongeschiktheid eindigt bij de genezing, ofwel bij de consolidatie, ofwel bij het overlijden van het slachtoffer. Tot zolang wordt de arbeidsongeschiktheid vergoed om het normale loon dat het slachtoffer op het ogenblik van het arbeidsongeval verdiende, te behouden.

A.1.3. De Ministerraad is van mening dat het verschil in behandeling tussen de tijdelijke arbeidsongeschiktheid en de blijvende arbeidsongeschiktheid berust op een objectief criterium en verantwoord is.

Het doel van de tegemoetkoming in geval van tijdelijke arbeidsongeschiktheid is immers verschillend van dat van de tegemoetkoming in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid. In het eerste geval is de vergoeding gericht op het vervangen van het vroegere loon. In het tweede geval beoogt zij de vergoeding van het « verloren verdienvermogen », dat is het verlies of de vermindering van de economische waarde van het slachtoffer op de arbeidsmarkt.

Bovendien zijn ook de implicaties voor degene die hulp biedt geheel verschillend naarmate de toestand van het slachtoffer nog evolutief, dan wel permanent is.

De Ministerraad merkt in dat verband op dat slachtoffers tijdens de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid veelal kunnen terugvallen op het sociale weefsel dat hen omringt. Het loonverlies dat de helpende derden in die periode lijden, kan worden opgevangen door stelsels als het verlof om dwingende reden, thematisch verlof of tijdskrediet.

Wanneer vaststaat dat de arbeidsongeschiktheid blijvend is en de toestand van het slachtoffer de geregelde hulp van een andere persoon vergt, gaat dat meestal de draagkracht van het sociale weefsel te boven en volstaan de mogelijkheden die tijdens de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid bestaan, niet langer.

Volgens de Ministerraad is het dan ook logisch en geoorloofd dat enkel vanaf dan een vergoeding voor de hulp van derden wordt toegekend.

A.2.1. De nv « Axa Belgium », verzekeringsmaatschappij van de werkgever en verwerende partij in het bodemgeschil, is in hoofdorde van mening dat de situatie van slachtoffers in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid niet vergelijkbaar is met die van slachtoffers in de periode van blijvende arbeidsongeschiktheid.

Volgens die partij geschieden de waardering en de uitdrukking (in procenten) van de arbeidsongeschiktheid op verschillende wijze al naargelang het slachtoffer zich bevindt in de ene of de andere periode. Die periodes zijn medisch van elkaar te onderscheiden naar gelang van de (in)stabiliteit van de letsels.

Dat onderscheid wordt voortgezet in de vergoedingsregeling. In de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid varieert de intensiteit van de letsels en wordt met een vergoeding per dag gewerkt, terwijl vanaf de consolidatie een jaarlijks bedrag wordt toegekend.

Dat de vergoeding voor de geregelde hulp van derden enkel mogelijk is vanaf de blijvende arbeidsongeschiktheid, houdt verband met de wetsgeschiedenis van de in het geding zijnde bepaling en met de aard van de vergoeding.

Vroeger kon de rechter discretionair de jaarlijkse vergoeding voor de blijvende arbeidsongeschiktheid verhogen tot maximaal 150 pct., rekening houdend met de nood aan hulp van derden voor « zwaar gekwetste » personen. De finaliteit daarvan steunt op een vermoeden van inkomstenverlies, niet van het slachtoffer, maar van de derde die het slachtoffer in het dagelijkse leven bijstaat en verzorgt. De tegemoetkoming voor de hulp van derden is geen « complementaire » vergoeding naast de jaarlijkse vergoeding voor blijvende arbeidsongeschiktheid, maar een ondeelbaar geheel van de vergoeding die kon worden herzien naar gelang van de toestand van het slachtoffer of ingevolge een verhoogde nood aan persoonlijke dagelijkse zorg.

Volgens de nv « Axa Belgium » zijn de berekeningswijze en de coëfficiënten van de vergoeding doorheen de decennia gewijzigd, maar is de aard van de vergoeding zelf niet veranderd. Ook nu gaat het nog steeds om behatenswaardige gevallen waarvoor de bijstand bij dagdagelijkse handelingen noodzakelijk is.

Die vergoeding houdt dan ook noodzakelijkerwijze verband met de blijvende arbeidsongeschiktheid en niet met de tijdelijke arbeidsongeschiktheid. Het is pas vanaf de consolidatie duidelijk wat de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid is en binnen welke proportie een geregelde hulp van derden nodig is.

De nv « Axa Belgium » besluit dat de algemene groep slachtoffers die zich in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid bevinden juridisch en feitelijk verschillend is van de groep slachtoffers die geconfronteerd worden met een blijvende arbeidsongeschiktheid en die mede vanuit een wetshistorisch oogpunt aanspraak kunnen maken op een vergoeding voor geregelde hulp van derden. De tweede groep is veel nauwer en beoogt een beperkte categorie van behartenswaardige gevallen die de wetgever vroeger aanmerkte als « ernstig gekwetste » personen.

De nv « Axa Belgium » benadrukt tot slot dat de Belgische arbeidsongevallenwetgeving specifiek is en gekenmerkt wordt door een forfaitaire vergoeding. De begrippen en vergoedingsregeling van die sector kunnen niet zomaar worden overgeplaatst. De door de verwijzende rechter geformuleerde vergelijking met de bij koninklijk besluit van 14 juli 1994 gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, en de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, is dan ook niet relevant.

A.2.2.1. In ondergeschikte orde betoogt de nv « Axa Belgium » dat het aangeklaagde verschil in behandeling niet in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.2.2.2. In de eerste plaats is het doel van het verschil in behandeling wettig en geoorloofd en dient het het algemeen belang.

Het doel van het onderscheid is grotendeels wetshistorisch te verklaren, maar ook nu nog is de vergoeding voor de hulp van derden een forfaitaire tegemoetkoming voor een bepaalde subgroep van slachtoffers waarvoor de wet een verhoging van de jaarlijkse vergoeding mogelijk maakt. De mate van inzet van een derde en ook de hoogte van de vergoeding is maar praktisch te bepalen vanaf de consolidatie, wanneer de medische toestand van het slachtoffer stabiel is en de letsels een bestendig karakter vertonen.

Volgens de nv « Axa Belgium » is er nog een andere logische verklaring voor het onderscheid. De vergoeding voor geregelde hulp van derden is een tegemoetkoming in het inkomensverlies van de derde die bijstand verleent. Tijdens de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid kan een derde een beroep doen op een waaier van mogelijkheden voor een schorsing van diens werkzaamheden, veelal zonder loonverlies, zoals het verlof om dwingende redenen, de thematische verloven en het tijdskrediet. Die mogelijkheden zijn echter steeds tijdelijk.

Wanneer een slachtoffer overgaat naar een periode van blijvende arbeidsongeschiktheid is het voor de derde moeilijker hulp te blijven verlenen zonder effectief en reëel inkomensverlies. Zodra de arbeidsongeschiktheid en de nood tot bijstand van en verzorging door een derde een permanent gegeven wordt, is de toekenning van een vergoeding voor hulp van derden dus logisch en geoorloofd.

A.2.2.3. Volgens de nv « Axa Belgium » berust het verschil in behandeling op een objectief criterium op basis van het tijdstip van consolidatie.

A.2.2.4. Voorts is het toekennen van een vergoeding voor geregelde hulp van derden tijdens de periode van blijvende arbeidsongeschiktheid vanwege de bedoeling van de wetgever en in het licht van de wetshistoriek functioneel en dus pertinent.

De nv « Axa Belgium » merkt in dat verband nog op dat de vergoeding voor geregelde hulp van derden losstaat van de terugbetaling van medische onkosten. De vergoeding voor medische onkosten is niet bestemd om het verlies aan zelfredzaamheid te verhelpen en kan betrekking hebben op zowel de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid als die van blijvende arbeidsongeschiktheid.

A.2.2.5. Tot slot is de nv « Axa Belgium » van mening dat er een evenwicht bestaat tussen de maatregel en het beoogde doel en dat dus ook is voldaan aan de evenredigheidstoets.

- B -

B.1. Het Hof wordt ondervraagd over de bestaanbaarheid van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij niet voorziet in het recht op een vergoeding voor de geregelde hulp van derden ten gunste van het slachtoffer dat zich bevindt in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid (tweede prejudiciële vraag), en van artikel 24, vierde lid, van die wet, zo geïnterpreteerd dat het enkel voorziet in een vergoeding voor de geregelde hulp van derden ten gunste van het slachtoffer dat zich bevindt in de periode van blijvende arbeidsongeschiktheid (eerste prejudiciële vraag).

Het Hof onderzoekt de twee vragen, die beide uitgaan van de ontstentenis van een vergoeding voor de geregelde hulp van derden voor het slachtoffer van een arbeidsongeval tijdens de periode van diens tijdelijke arbeidsongeschiktheid, samen.

B.2.1. Artikel 24, vierde lid, van de arbeidsongevallenwet, vervangen bij artikel 49 van de wet van 13 juli 2006 houdende diverse bepalingen inzake beroepsziekten en arbeidsongevallen en inzake beroepsherinschakeling, bepaalt :

« Indien de toestand van de getroffene volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergt, kan hij aanspraak maken op een bijkomende jaarlijkse vergoeding, die vastgesteld wordt in functie van de noodzakelijkheid van deze hulp op basis van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon zoals het op het ogenblik dat de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont, is vastgesteld bij een collectieve arbeidsovereenkomst die afgesloten is in de Nationale Arbeidsraad voor een voltijdse werknemer die minstens eenentwintig en een half jaar oud is en die ten minste zes maanden anciënniteit heeft in de onderneming die hem tewerkstelt ».

De verwijzende rechter interpreteert die bepaling in die zin dat het recht op de « bijkomende jaarlijkse vergoeding » voor de geregelde hulp van een ander persoon enkel openstaat voor de periode van de blijvende arbeidsongeschiktheid.

B.2.2. De verwijzende rechter vergelijkt de regeling in de arbeidsongevallenwet bovendien met de regeling van artikel 93, achtste lid, van de bij koninklijk besluit van 14 juli 1994 gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en met die van de artikelen 2, § 3, en 6, §§ 3 en 4, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Artikel 93, achtste lid, van de voormelde gecoördineerde wetten bepaalt :

« De Koning kan voor de categorieën van arbeidsongeschikten met ingang van de vierde maand en invaliden die Hij bepaalt en onder de voorwaarden die Hij vaststelt, een forfaitaire tegemoetkoming voor hulp aan derden toekennen ».

Artikel 2, § 3, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, vervangen bij artikel 117 van de programmawet (I) van 24 december 2002, en artikel 6, §§ 3 en 4, van die wet, vervangen bij artikel 120 van de programmawet (I) van 24 december 2002, bepalen :

« Art. 2.

[...]

§ 3. De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt toegekend aan de persoon met een handicap die ten minste 65 jaar oud is en van wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid is vastgesteld.

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt niet toegekend aan de persoon met een handicap die een inkomensvervangende of een integratietegemoetkoming geniet ».

« Art. 6.

[...]

§ 3. Het bedrag van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden varieert volgens de graad van zelfredzaamheid en volgens de categorie waartoe de persoon met een handicap behoort :

1° tot de categorie 1 behoort de persoon met een handicap wiens graad van zelfredzaamheid op 7 of 8 punten wordt vastgesteld. Hij ontvangt een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden gelijk aan 743,98 EUR;

[...]

5° tot de categorie 5 behoort de persoon met een handicap wiens graad van zelfredzaamheid op ten minste 17 punten wordt vastgesteld. Hij ontvangt een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden gelijk aan 4.994,14 EUR.

§ 4. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, door wie en op welke wijze de vermindering van het verdienvermogen wordt vastgesteld.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, vanaf welke graad, volgens welke criteria, op welke wijze en door wie het gebrek aan zelfredzaamheid wordt vastgesteld.

Wat de graad van zelfredzaamheid betreft, kan de Koning een onderscheid maken naargelang het gaat om personen met een handicap bedoeld in artikel 2, § 2, of om personen met een handicap bedoeld in artikel 2, § 3 ».

B.3. De verwerende partij voor de verwijzende rechter voert aan dat de situatie van slachtoffers van een arbeidsongeval in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid niet vergelijkbaar is met die van slachtoffers van een arbeidsongeval die blijvend arbeidsongeschikt zijn.

In het licht van het onderwerp van de in het geding zijnde bepaling, te weten de mogelijkheid voor personen die arbeidsongeschikt zijn na een arbeidsongeval, om een vergoeding te krijgen voor de geregelde hulp van derden, zijn de personen die zich bevinden in de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid vergelijkbaar met de personen die blijvend arbeidsongeschikt zijn.

B.4. Het doel van de arbeidsongevallenwet bestaat erin het inkomen van de werknemer te beschermen tegen een professioneel risico dat wordt geacht zich voor te doen zelfs wanneer het ongeval gebeurt door de schuld van die werknemer of van een collega, alsook de sociale vrede en de arbeidsverhoudingen binnen de bedrijven te handhaven door een toename van het aantal processen inzake aansprakelijkheid uit te sluiten. De bescherming van de werknemer reikt zo ver dat deze van zijn eigen aansprakelijkheid wordt ontheven in geval van een arbeidsongeval dat door zijn fout is veroorzaakt. De vaste vergoeding dekt bovendien de schade van diegenen van wie de wetgever veronderstelt dat zij normaal gesproken afhangen van het inkomen van het slachtoffer van een dodelijk ongeval. De vaste vergoeding zal, in bepaalde gevallen, groter zijn dan wat het slachtoffer had kunnen verkrijgen door een gemeenrechtelijke vordering in te stellen tegen de dader van de fout die het ongeval heeft veroorzaakt en, in bepaalde gevallen, minder groot zijn. De financiering van de forfaitaire regeling wordt gewaarborgd door de werkgevers, die verplicht zijn een verzekering inzake arbeidsongevallen te sluiten en de kosten van de premies te dragen. De bekommernis om de financiële last die hiervan het gevolg is niet te verzwaren door een eventuele gemeenrechtelijke vergoedingsverplichting, heeft de wetgever ertoe gebracht de gevallen te beperken waarin de werkgever burgerlijk aansprakelijk kan worden gesteld.

B.5.1. Krachtens artikel 22 van de arbeidsongevallenwet heeft het slachtoffer van een arbeidsongeval dat een tijdelijke en algehele arbeidsongeschiktheid veroorzaakt, vanaf de dag die volgt op het begin van die arbeidsongeschiktheid, recht op een dagelijkse vergoeding gelijk aan 90 pct. van het gemiddelde dagbedrag dat het verdiende.

In de periode van de tijdelijke arbeidsongeschiktheid heeft het slachtoffer van een arbeidsongeval derhalve recht op een vergoeding die wordt bepaald rekening houdend met zijn loon.

B.5.2. Krachtens artikel 24 van de arbeidsongevallenwet vervangt een jaarlijkse vergoeding van 100 pct. berekend op het basisloon en de graad van de ongeschiktheid, de dagelijkse vergoeding vanaf de dag waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont; dat vertrekpunt, dat met de term « consolidatie » wordt aangemerkt, wordt vastgesteld bij een overeenkomst tussen partijen of bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing.

In geval van blijvende arbeidsongeschiktheid heeft het slachtoffer van een arbeidsongeval derhalve vanaf het tijdstip van de consolidatie recht op een forfaitaire jaarlijkse vergoeding die wordt bepaald rekening houdend met zijn verlies of zijn vermindering van de economische waarde op de algemene arbeidsmarkt.

B.6. Artikel 24, vierde lid, van de arbeidsongevallenwet voorziet voor het slachtoffer van een arbeidsongeval in een bijkomende vergoeding, indien zijn toestand volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergeet, afgezien van de terugbetaling van onkosten voor medische hulpverlening bedoeld in artikel 28 van die wet. De vergoeding wordt bepaald op basis van de noodzakelijkheid van de geregelde hulp van derden.

De vergoeding voor de geregelde hulp van derden is een bijkomende jaarlijkse vergoeding. Zij wordt bepaald op basis van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon zoals het op het ogenblik dat de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont, is vastgesteld bij een collectieve arbeidsovereenkomst die afgesloten is in de Nationale Arbeidsraad voor een voltijdse werknemer die minstens eenentwintig en een half jaar oud is en die ten minste zes maanden anciënniteit heeft in de onderneming die hem

tewerkstelt. Het jaarlijkse bedrag van die bijkomende vergoeding mag het bedrag van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon, vermenigvuldigd met 12, niet overschrijden (artikel 24, vierde en vijfde lid, van de arbeidsongevallenwet).

De jaarlijkse vergoeding wordt bij het verstrijken van de herzieningstermijn vervangen door een lijfrente (artikel 24, *in fine*, van de arbeidsongevallenwet).

B.7. De wetgever heeft de vergoeding voor de geregelde hulp van derden steeds opgevat als een bijkomende jaarlijkse vergoeding die eerst kon worden vastgesteld vanaf het tijdstip waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont, dus vanaf de consolidatie.

De wetgever zou kunnen overwegen het verschil in behandeling te dezen weg te werken, des te meer daar de mantelzorg heden ten dage erkenning krijgt. Het is evenwel niet zonder redelijke verantwoording dat hij, in het raam van een grotendeels forfaitaire vergoedingsregeling waarbij een specifieke afweging is gemaakt tussen de belangen van werkgevers en werknemers, de bijkomende vergoeding voor de hulp van derden beperkt tot de gevallen waarin de arbeidsongeschiktheid een bestendig karakter vertoont, waarbij enkel rekening wordt gehouden met de geregelde noodzakelijkheid van een dergelijke hulp.

De wetgever vermocht immers redelijkerwijze ermee rekening te houden dat de tijdelijke arbeidsongeschiktheid van beperkte duur is, en kan veranderen, en dat pas vanaf de consolidatie met voldoende zekerheid en op een in beginsel permanente basis kan worden bepaald in welke mate « de toestand van de getroffene volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergt ».

Bovendien bestaan er stelsels van loopbaanonderbreking of van tijdskrediet, van thematische verloven en van omstandigheidsverloven, stelsels die voor de werknemers uit de nabije omgeving van het slachtoffer de mogelijkheid bieden om in de eerste periode van de arbeidsongeschiktheid hulp te verlenen zonder daarbij zelf al te veel loonverlies te lijden.

B.8. De vergelijking van de regeling voor de vergoeding voor de hulp van derden in de arbeidsongevallenwet met die van artikel 93, achtste lid, van de bij koninklijk besluit van 14 juli 1994 gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, en met die van de artikelen 2, § 3, en 6, §§ 3 en 4, van de wet van

27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, leidt niet tot een andere conclusie, rekening houdend met de eigenheid van de arbeidsongevallenwetgeving. Het is immers niet zonder redelijke verantwoording dat de regeling van de arbeidsongevallenwet, waarbij een specifieke afweging is gemaakt tussen de belangen van werkgevers en werknemers en die berust op een onderscheid tussen tijdelijke en blijvende arbeidsongeschiktheid, een verschil in behandeling inhoudt dat niet voorkomt in andere bijstandsregelingen, die aan eigen modaliteiten zijn onderworpen.

B.9. De prejudiciële vragen dienen ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, met inbegrip van artikel 24, vierde lid, ervan, schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat zij het recht op een bijkomende jaarlijkse vergoeding voor de geregelde hulp van een ander persoon enkel toekent in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 19 september 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen